

PHẦN IV

ĐỊA DANH VĂN HOÁ QUẢNG BÌNH Phục vụ tham quan, nghiên cứu, du lịch cộng đồng

LÀNG AN XÁ

Làng cổ, làng nghề truyền thống

Điểm du lịch cộng đồng và nghiên cứu văn hoá làng

An Xá là một làng cổ, được hình thành vào cuối thế kỷ XIV. Những vị khai khẩn lập làng có nguồn gốc từ Thanh Hoá di cư vào. Thời chúa Nguyễn, An Xá thuộc tổng Đại Phúc Lộc. Trước Cách mạng tháng Tám, làng An Xá thuộc tổng Đại Phong. Sau hoà bình, An Xá thuộc xã Lộc Thủy, huyện Lệ Thủy.

An Xá có nghề truyền thống nổi tiếng là nghề chiếu cói. Theo sách “Phủ Biên tạp lục” của Lê Quý Đôn thì nghề chiếu cói ở Tuy Lộc - An Xá đã có từ đầu thế kỷ XVIII. Từ đó, nghề chiếu cói An Xá đã dần dần phát triển và gắn bó với đời sống sinh hoạt của người dân vùng Lệ Thủy và nhiều vùng quê khác. Nghề chiếu cói An Xá có một thời gian bị mai một do chiến tranh. Ngày nay, Đảng và Nhà nước đã có chủ trương khôi phục nghề truyền thống vừa phát triển kinh tế vừa phát triển du lịch. Vì vậy, An Xá là một địa chỉ để du khách có thể tìm hiểu thêm một nghề truyền thống và nghiên cứu về văn hoá của một làng cổ.

- **Địa điểm:** Xã Lộc Thủy - Huyện Lệ Thủy - Tỉnh Quảng Bình

- **Đ- ờng đến:** Bằng 3 loại ph- ong tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Lộc Thủy.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Lộc Thủy.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Lộc Thủy.

- **Điện thoại liên lạc:**

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Lệ Thủy: 052.863613

+ UBND Xã Lộc Thủy: 052.882598

LÀNG CAO LAO

Làng cổ

Điểm tham quan,

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

ngiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Cao Lao (Cao Cao Hạ) nay thuộc xã Hạ Trạch, huyện Bố Trạch. Cao Lao Hạ, cùng với Cao Lao Trung và Cao Lao Thượng vốn là ba làng cổ xuất phát từ làng Cao Lao được hình thành vào cuối thế kỷ XV, thuộc châu Bố Chính. Theo các gia phả của họ Nguyễn, họ Lưu..., tổ tiên của họ vốn từ xứ Thanh, xứ Nghệ vào đây khai khẩn từ thời Hồng Đức (1470 - 1504) và đặt tên ban đầu là Kẻ Hạ. Sau thấy Kẻ Hạ nằm giữa ba làng khác (Kẻ Đòng, Kẻ Thượng, Kẻ Bò) nhưng có địa thế cao hơn cả, có sông thẳm núi cao, có sơn tiền thủy hậu, bèn cải tên là Cao Lao Hạ. Trong “Ô Châu cận lục” của Dương Văn An viết năm 1553 cũng đã nhắc đến ba tên xã nói trên.

Cao Lao Hạ có nhiều di tích lịch sử có giá trị, trong đó đáng chú ý là di tích thành Lôi (hay thành Kẻ Hạ, hay thành Khu Túc). Cao Lao Hạ có nhiều nghề truyền thống như làm nón, dệt vải...

Vào thời Trịnh - Nguyễn phân tranh, ba xã hợp lại thành Cao Lao, thuộc tổng Trứ Lễ, châu Nam Bố Chính. Đến thế kỷ XIX, lại tách làm 3 thôn: Cao Lao Hạ, Cao Lao Trung và Cao Lao Thượng thuộc tổng Cao Lao cho đến Cách mạng tháng Tám 1945. Sau hoà bình 1954, Cao Lao Hạ thuộc xã Hạ Trạch, huyện Bố Trạch.

Khi nhắc đến danh xưng Cao Lao như một làng quê văn vật, người ta thường nghĩ đến một xã Hạ Trạch (Cao Lao Hạ) với những tinh hoa xưa cổ của một Cao Lao văn hiến qua bao biến thiên của lịch sử đã được cô đúc và bảo tồn một cách có hiệu quả.

Ngày nay, người dân Cao Lao Hạ còn lưu giữ được một số di tích quan trọng như thành Kẻ Hạ và nhiều nét văn hoá truyền thống quý giá, đáng kể là hệ thống nhà thờ các họ tộc trong làng... phục vụ phát triển du lịch cũng như nghiên cứu và tìm hiểu các di tích lịch sử, dấu ấn về văn hoá Chămpa.

- Địa điểm: Xã Hạ Trạch - Huyện Bố Trạch - Tỉnh Quảng Bình

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Hạ Trạch.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Hạ Trạch.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Hạ Trạch.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Bố Trạch: 052.862258

+ UBND Xã Hạ Trạch: 052.866900

LÀNG CẢNH DƯƠNG

Làng cổ

Điểm tham quan, nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng biển Cảnh Dương thuộc xã Cảnh Dương, huyện Quảng Trạch, tỉnh Quảng Bình. Theo gia phả của làng thì Cảnh Dương đã có bề dày lịch sử hơn 300 năm. Năm Quý Mùi (1643), những ông tổ đầu tiên của làng từ phủ Đức Quang, huyện Chân Lộc (nay là Nghi Lộc - Nghệ An) đã vào lập nghiệp nơi đây.

Cảnh Dương là cửa khẩu của vùng Roòn, là điểm hội tụ của nhiều luồng giao thông, thuận tiện cho đường vào Nam ra Bắc. Làng Cảnh Dương trông như một con thuyền đang neo trên bến hay như hòn cù lao cát trắng với sông biển bao quanh. Từ Cảnh Dương nhìn ra khơi xa sẽ thấy các hòn đảo như Hòn La, Hòn Nồm, Hòn Cỏ, Hòn Ông... nhô cao trên sóng cả. Núi Phượng mờ xa một dải về phía Bắc sóng dội cùng dòng Loan Giang tạo nên “sông Loan núi Phượng hữu tình...”.

Từ những dấu tích còn lại ở Cảnh Dương, ngày nay chúng ta có thể hình dung được những thành phố văn minh tối cổ. Nhà cửa úp bát, khuôn viên thành trì bao bọc xung quanh, đường ngang ngõ dọc thẳng tắp. Đặc biệt, Cảnh Dương có những công trình bí ký ít nơi nào ở Quảng Bình sánh kịp.

Cảnh Dương có truyền thống hiếu học, có nhiều người đỗ đạt và làm quan trong các triều Lê, Nguyễn. Dưới triều Nguyễn, cả tỉnh Quảng Bình có 29 làng có người thi đậu đại khoa, thì riêng miền biển đã có 7 làng, trong đó làng biển Cảnh Dương có 2 vị đỗ tiến sĩ mà cụ Phạm Chân là người khai khoa tiến sĩ cho cả tỉnh Quảng Bình. Thời thuộc Pháp, Cảnh Dương cũng là làng duy nhất ở vùng Roòn có trường tiểu học.

Cảnh Dương còn có nhiều hình thức sinh hoạt văn hoá, nhiều lễ hội truyền thống như hội đánh cờ người, hội thi nấu cơm cần, hội bơi chải, hát chèo cạn... cùng với nhiều làn điệu hò độc đáo.

Cảnh Dương không chỉ là một làng văn vật trong “Bát Danh hương”, một trong những làng nổi tiếng nhất của Quảng Bình: “Sơn - Hà - Cảnh - Thổ - Văn - Võ - Cỏ - Kim”, mà còn nổi tiếng là làng chiến đấu anh dũng. Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, Cảnh Dương kiên cường rào làng chiến đấu, dìm thuyền xuống sông ngăn không cho tàu giặc thọc sâu vào làng, biến làng thành một pháo đài vững chắc, xây dựng làng quê thành một làng chiến đấu kiểu mẫu theo đường lối chiến tranh nhân dân, chống trả hơn 120 trận càn lớn nhỏ, tiêu diệt và làm bị thương hơn 120 tên, làm tốt công tác hậu phương phục vụ tiền tuyến... Trong thời kỳ chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, nhân dân Cảnh Dương bám đất bám làng để bắn máy bay, tàu chiến, vận tải đường biển, đường sông và làng biển Cảnh Dương cũng chính là một trong những điểm tập kết của chiến dịch VT5 (Đường Hồ Chí Minh trên biển). Cảnh Dương đã làm tròn nhiệm vụ của một làng chiến đấu xứng đáng với niềm

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

tin yêu của nhân dân cả nước, xứng đáng với danh hiệu mà Bác Hồ kính yêu đã gửi tặng: “Cảnh Dương - làng chiến đấu anh dũng”.

Cảnh Dương hôm nay là một địa chỉ phục vụ cho phát triển du lịch cộng đồng với nghề truyền thống (chế biến thủy hải sản), nghiên cứu văn hoá về một làng biển cổ.

- **Địa điểm:** Xã Cảnh Dương - Huyện Quảng Trạch - Tỉnh Quảng Bình

- **Đ- ờng đến:** Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Cảnh Dương.

+ Đ- ờng bộ: Có 2 cách đi đến Xã Cảnh Dương:

• Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới - Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) - Xã Cảnh Dương.

• Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) – Làng Cảnh Dương theo đường quốc lộ 1A.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới - Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) - Xã Cảnh Dương.

- **Điện thoại liên lạc:**

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Quảng Trạch: 052.513448

+ UBND Xã Cảnh Dương: 052.595203

LÀNG CỔ HIỀN

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Cổ Hiền được thành lập vào năm Mậu Ngọ, niên hiệu Cảnh Thống thứ nhất triều vua Lê Thánh Tông (năm 1498). Theo gia phả các họ Lê, Trương, Nguyễn thì thủy tổ của các dòng họ từ các tỉnh phía Bắc đem theo họ hàng vào đây khai khẩn lập nghiệp. Năm 1558, làng Cổ Hiền thuộc tổng Hành Phố, huyện Khang Lộc. Năm 1819, Cổ Hiền thuộc tổng Truy Quán, huyện Phong Lộc. Thời Bảo Đại vẫn thuộc tổng Truy Quán, phủ Quảng Ninh. Cổ Hiền cũng là một “Bát Danh hương” của Quảng Bình thời xưa. Sau 1954, Cổ Hiền thuộc xã Hiền Ninh, huyện Quảng Ninh, danh xưng ấy tồn tại cho đến nay.

Làng Cổ Hiền là địa chỉ có thể khai thác để phát triển du lịch cộng đồng, tìm hiểu về văn hoá của một vùng đất địa linh nhân kiệt

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

- **Địa điểm:** Xã Hiền Ninh - Huyện Quảng Ninh - Tỉnh Quảng Bình

- **Đ- ờng đến:** Bằng 3 loại ph- ong tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Hiền Ninh.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Hiền Ninh.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Hiền Ninh.

- **Điện thoại liên lạc:**

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Quảng Ninh: 052.872790

+ UBND Xã Hiền Ninh: 052.936273

LÀNG ĐẠI PHONG

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Đại Phong xưa kia được gọi là Đại Phúc Lộc (dân thường gọi là Kê Đợi). Theo gia phả họ Đặng, vào thế kỷ XV, đời Lê Thánh Tông, có một vị họ Đặng tên là Đặng Đại Lộc (hiệu là Đại Lang) đến lập làng và đặt tên làng là Đại Phúc Lộc. Vào thế kỷ XVI dưới triều Mạc Đăng Dung (năm 1554), có 4 vị quận công thì làng Đại Phúc Lộc đã có 3 vị.

Thế kỷ XVII, làng Đại Phong thuộc tổng Đại Phúc Lộc, huyện Lệ Thủy. Dưới thời Quang Trung, do kiêng húy nên được đổi tên là Đại Phong Lộc. Đến thời Bảo Đại, Đại Phong Lộc được gọi tắt là Đại Phong, cũng là tổng Đại Phong, huyện Lệ Thủy.

Vào thời Văn Thân Ứng nghĩa Cần Vương, làng Đại Phong có Đoàn Công Ân và chí sĩ Phạm Xuân Trân đi theo vua Hàm Nghi cứu nước.

Đến thế kỷ XX, vào những năm 1959-1962, trong phong trào xây dựng hợp tác xã, với những đóng góp tích cực, Đại Phong đã được Quốc hội và Chính phủ tặng thưởng 6 Huân chương Lao động các loại, 4 Huân chương chiến công. Lực lượng tự vệ được phong tặng danh hiệu đơn vị anh hùng. Hợp tác xã Đại Phong được Nhà nước phong tặng “Lá cờ đầu nông nghiệp” toàn miền Bắc Xã hội Chủ nghĩa, được Bác Hồ gửi tặng chiếc máy cày DT 57 (hiện còn lưu giữ ở Bảo tàng Tổng hợp Quảng Bình).

Ngày nay, Đại Phong thuộc xã Phong Thủy, huyện Lệ Thủy, là địa chỉ có thể khai thác để phát triển du lịch, với thế mạnh là một làng có truyền thống văn vật và cách mạng.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

- **Địa điểm:** Xã Phong Thủy - Huyện Lệ Thủy - Tỉnh Quảng Bình.

- **Đ- ờng đến:** Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Phong Thủy.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Phong Thủy.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Phong Thủy.

- **Điện thoại liên lạc:**

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Lệ Thủy: 052.863613

+ UBND Xã Phong Thủy: 052.882599

LÀNG HÀ THÔN

Làng nghề

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Hà Thôn thuộc xã Bảo Ninh, thành phố Đồng Hới, là một làng cổ nằm ven biển Nhật Lệ, được hình thành vào đầu thế kỷ XV với tên gọi là Cù Hà, thuộc huyện Khang Lộc. Dưới thời chúa Nguyễn, Cù Hà được gọi là Hà Thôn, thuộc tổng Trung Quán, huyện Khang Lộc. Địa giới của Cù Hà lúc ấy rất rộng, từ bãi Ngang (Quang Phú ngày nay) xuống đến Hải Ninh, Quảng Ninh và dọc hai bờ sông Nhật Lệ từ Võ Xá ra tới cửa biển Nhật Lệ. Năm 1819, thuộc tổng Võ Xá, huyện Khang Lộc. Đầu thế kỷ XX thuộc tổng Võ Xá, phủ Quảng Ninh. Sau 1954 thuộc xã Bảo Ninh

Hà Thôn có nghề truyền thống là nghề làm muối. Nghề này đã có từ lâu. Sách “Ô Châu cận lục” của Dương Văn An (thế kỷ XVI) chép: “Hai xã Hà Cù, Động Hải vẫn nấu muối xưa nay”, chứng tỏ ở đây nghề muối được hình thành muộn nhất cũng từ thời nhà Mạc.

Thời Pháp thuộc, nghề muối ở đây không được phát triển do sự quản lý, cấm đoán của thực dân Pháp. Sau Cách mạng tháng Tám, nghề muối được phục hồi và phát triển.

Đến Hà Thôn hôm nay, du khách sẽ được tắm biển, thưởng thức những đặc sản từ biển hay tìm hiểu thêm những nét văn hoá của một làng biển.

- **Địa điểm:** Thôn Hà Thôn, Xã Bảo Ninh - Thành phố Đồng Hới - Tỉnh Quảng Bình.

- **Đ- ờng đến:** Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới - Thành phố Đồng Hới – Xã Bảo Ninh.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới – Xã Bảo Ninh.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới – Xã Bảo Ninh.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Thành phố Đồng Hới: 052.825385

+ UBND Xã Bảo Ninh: 052.842306

LÀNG HOÀ LUẬT

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Hoà Luật thuộc xã Cam Thủy, huyện Lệ Thủy, nằm dọc theo đường quốc lộ 1A, dựa lưng vào triền cát ven biển Đông.

Theo gia phả họ Võ của làng Hoà Luật, một trong những vị tiên hiền là ông Võ Xuân Cuộc, con một nhà khoa bảng quê ở Lợi Luật, Thanh Hoá cùng các dòng họ Trần, Nguyễn, Lê vào đây khai khẩn lập làng từ thế kỷ XV. Thời chúa Nguyễn, làng Hoà Luật thuộc tổng Thủy Liên. Vào thế kỷ XIX, Hoà Luật được chia thành 3 giáp - Hoà Luật Bắc, Hoà Luật Nam và Hoà luật Đông thuộc tổng Thủy Liên, huyện Lệ Thủy. Sau Cách mạng Tháng Tám, Hoà Luật thuộc xã Sào Nam. Đến tháng 10/1956, Hoà Luật thuộc xã Cam Thủy, huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình .

Hoà Luật là một làng văn hoá có truyền thống hiếu học, cần cù sáng tạo trong lao động sản xuất... rất thuận lợi cho phát triển du lịch về nghiên cứu, tìm hiểu văn hoá của một làng cổ.

- Địa điểm: Thôn Hoà Luật, Xã Cam Thủy - Huyện Lệ Thủy - Tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph-ong tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Cam Thủy.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Cam Thủy.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Cam Thủy.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

- Điện thoại liên lạc:

- + Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844
- + Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Lệ Thủy: 052.863613
- + UBND Xã Cam Thủy: 052.882731

LÀNG HOÀ NINH

Làng nghề

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Hoà Ninh thuộc xã Quảng Hoà, huyện Quảng Trạch. Làng có nghề truyền thống là rèn đúc. Theo một số tài liệu thu thập được, làng nghề rèn đúc Hoà Ninh ra đời khoảng thế kỷ thứ XVI-XVII. Ông tổ làng nghề thuộc dòng họ Nguyễn, quê ở Vũ Xương, Thanh Hoá. Trong một cuộc nam tiến đánh dẹp quân Chiêm Thành, ông tổ làng rèn đúc phụ trách việc rèn binh khí theo đoàn quân của vị tướng họ Trương vào đóng đô ở Quảng Trạch, sau sinh được 3 người con trai. Lớn lên, một người con trai đến lập nghiệp ở làng Hoà Ninh, xã Quảng Hoà.

Khu đất được ông tổ chọn nơi lập nghiệp hiện nay vẫn còn dấu tích, cách đình Quảng Hoà chừng 100 m dọc bờ nam sông Hoà Giang. Làng rèn đúc Hoà Ninh phân bố khắp xã Quảng Hoà nhưng tập trung đông nhất vẫn là thôn Nhân Hoà. Trải qua hàng trăm năm phát triển, làng rèn đúc Hoà Ninh đã khẳng định vị trí của mình trong cộng đồng xã hội ở vùng Quảng Trạch cũng như tỉnh Quảng Bình.

Nghề rèn đúc ở Hoà Ninh vẫn tồn tại và phát triển cho đến ngày nay. Với chủ trương đầu tư khôi phục và phát triển nghề truyền thống của Đảng và Nhà nước thì Hoà Ninh rất thuận lợi để phát triển du lịch cộng đồng, nhất là du lịch làng nghề.

- Địa điểm: Xã Quảng Hoà - Huyện Quảng Trạch - Tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Hoà.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Hoà.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Hoà.

- Điện thoại liên lạc:

- + Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Quảng Trạch: 052.513448
+ UBND Xã Quảng Hoà: 052.585280

LÀNG KIM NẠI

Làng cổ

*Điểm tham quan,
nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng*

Kim Nại là một làng cổ, thành lập vào khoảng nửa sau thế kỷ XV, đời vua Lê Thánh Tông với tên Đĩnh Nại (còn gọi là Kẻ Nại). Theo gia phả họ Hồ, một trong những người đầu tiên đến lập làng có gốc từ Quỳnh Đôi, Quỳnh Lưu, Nghệ An là Hồ Quý Công, hiệu là Liên Địa Hiên. Cùng với họ Hồ Quý, các dòng họ Lê Công, Trần Công cũng đến lập nghiệp từ rất sớm. Thời chúa Nguyễn, Đĩnh Nại được đổi thành Kim Nại, thuộc tổng Hành Phố, huyện Khang Lộc. Năm 1838, đời Minh Mạng thuộc tổng Hành Phố, huyện Phong Đăng. Đầu thế kỷ XX thuộc tổng Hành Phố, phủ Quảng Ninh. Sau hoà bình lập lại thuộc xã An Ninh, huyện Quảng Ninh.

Người Kim Nại có truyền thống ham học. Qua các triều đại phong kiến, làng Kim Nại có nhiều người tài cao học rộng, đỗ đạt cao và làm quan to trong triều, là một trong “Bát Danh hương” của tỉnh Quảng Bình.

- **Địa điểm:** Làng Kim Nại, Xã An Ninh - Huyện Quảng Ninh - Tỉnh Quảng Bình.

- **Đ- ờng đến:** Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã An Ninh.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã An Ninh.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã An Ninh.

- **Điện thoại liên lạc:**

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Quảng Ninh: 052.872790

+ UBND Xã An Ninh: 052.936277

LÀNG LA HÀ

Làng cổ

Điểm tham quan,

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

La Hà là một làng cổ được hình thành vào nửa cuối thế kỷ XV, niên hiệu Hồng Đức. Nằm trên một hòn đảo nhỏ giữa hai nhánh sông Gianh. Ngược cửa biển Thanh Khê, theo dòng Gianh lên khoảng 5 - 6 km. Sông Gianh được chia làm hai nhánh: Nguồn Sơn là nhánh ngược lên thượng nguồn Bồ Trạch; Nguồn Nậy là nhánh ngược lên Tuyên Hoá. Một doi đất lớn làm giao điểm cho hai nguồn sông ấy là làng đảo La Hà. Theo sử cũ, vào thời kỳ Chăm-pa, La Hà chỉ là một vùng đất hoang sơ không có cư dân sinh sống. Đến năm thứ 13 Hồng Đức, các ông tổ họ Dương, họ Trần, họ Tạ, họ Mai... từ Kỳ Anh (Hà Tĩnh), Diễn Châu (Nghệ An) lần lượt vào đây định cư lập nghiệp. Hai họ Dương và Nguyễn do không có con nối dõi nên khi chết, dân làng xây mộ lập miếu thờ ở gần chợ Mai, các họ còn lại như họ Mai, họ Phạm, họ Trần, họ Tạ... được Lê Thánh Tông (năm thứ 16, 1475) cho lập làng lấy tên là La Hà.

Do vị trí nằm giữa ngã ba sông, lại gần đường quốc lộ 1A nên làng La Hà trở thành vị trí chiến lược quan trọng trong lịch sử dân tộc. Thời Trịnh - Nguyễn phân tranh, La Hà là khu đệm giữa xứ “Đàng Trong” và “Đàng Ngoài”. Trong kháng chiến chống Pháp, La Hà là khu vực thuận lợi để cán bộ cách mạng nắm tin tức từ phía quân Pháp. Thời chống Mỹ, La Hà là nơi trú ẩn của các tàu thuyền và ca nô vận chuyển vũ khí, lương thực, thực phẩm từ bến phà Gianh lên bến phà Xuân Sơn để chuyển ra chiến trường theo đường mòn Hồ Chí Minh. Vì thế, giặc Mỹ đã tập trung máy bay tàu chiến đánh phá ác liệt suốt ngày đêm vào ngã ba sông này nhằm cắt đứt huyết mạch vận chuyển đường sông của ta. Dân làng La Hà đã bám trụ chiến đấu, không sợ hy sinh quyết bảo vệ đến cùng con đường giao thông tiếp tế cho tiền tuyến.

Làng La Hà có nghề truyền thống như nghề làm nón, nghề dệt vải, nghề mây tre. Nghề dệt vải xuất hiện từ trước năm 1945. Sau năm 1945 nghề làm nón phát triển mạnh thay thế cho nghề dệt vải. Sau ngày thống nhất đất nước, nghề mây tre cũng được phát triển nhằm sản xuất các mặt hàng xuất khẩu.

La Hà là một làng nằm giữa ngã ba sông, vì vậy mang đậm nét văn hoá của một vùng quê sông nước, rất thuận lợi để phát triển du lịch cộng đồng, nhất là việc nghiên cứu, tìm hiểu về văn hoá vùng sông nước và nghề truyền thống.

- Địa điểm: Xã Quảng Văn - Huyện Quảng Trạch - Tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Văn.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Văn.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Văn.

- Điện thoại liên lạc:

- + Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844
- + Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Quảng Trạch: 052.513448
- + UBND Xã Quảng Văn: 052.585320

LÀNG LỆ SƠN

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Lệ Sơn thuộc xã Văn Hoá, nằm phía Đông Nam huyện Tuyên Hoá, một bên là dòng sông Gianh, phía Đông có lèn Bạch Mã như bức bình phong che chắn, phía Tây có động Chân Linh thờ tiên nữ.

Làng Lệ sơn là một làng cổ, được hình thành từ năm 1471 dưới thời vua Lê Thánh Tông. Theo gia phả của làng, năm 1471, vị quốc tử giám Lê Văn Hành, quê ở Ninh Bình, theo bước đường chinh phạt đi ngược sông Linh Giang đến xứ Cồn Vàng (tên cũ của Lệ Sơn) thấy nơi đây sơn thủy hữu tình, đất đai phì nhiêu có thể lập nghiệp lâu đời. Do đó khi về quê, ông đã hưởng ứng chiếu khuyến nông, mở mang đất đai xuống phía Nam, đã lập sớ xin được cùng các môn đệ vào Cồn Vàng lập nghiệp và được nhà vua phê chuẩn.

Đầu thế kỷ XVI, Lệ Sơn được chia thành 2 làng: Lệ Sơn Thượng, Lệ Sơn Hạ thuộc châu Bố Chính. Vào thế kỷ XVIII gọi là làng Lệ Sơn Thượng và làng Lệ Sơn Hạ thuộc tổng Thuận Lễ, huyện Minh Chính, phủ Quảng Trạch. Đầu thế kỷ XIX lại hợp nhất thành làng Lệ Sơn, tổng Thuận Lễ, phủ Quảng Trạch. Sau năm 1954, Lệ Sơn thuộc huyện Tuyên Hoá, rồi thuộc huyện Quảng Ninh một thời gian ngắn và trở lại thuộc huyện Tuyên Hoá.

Làng Lệ Sơn có phong cảnh hữu tình, có truyền thống hiếu học, có nhiều người tài cao, học rộng, đỗ đạt làm quan trong triều.

Lệ Sơn là một làng văn vật, là một trong “Bát Danh hương” của tỉnh Quảng Bình, thuận lợi cho phát triển du lịch cộng đồng, nghiên cứu về văn hoá của một làng quê văn vật hay thưởng ngoạn cảnh trí thiên nhiên thơ mộng của núi rừng, sông nước.

- Địa điểm: Xã Văn Hoá - Huyện Tuyên Hoá - Tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ong tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Xã Văn Hoá.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Xã Văn Hoá.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Xã Văn Hoá.

- Điện thoại liên lạc:

- + Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844
- + Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Tuyên Hoá: 052.684543
- + UBND Xã Văn Hoá: 052.516003

LÀNG LỘC AN

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Lộc An là một làng quê thuộc xã An Thủy, huyện Lệ Thủy. Xưa kia, Lộc An có tên là Lộc Châu được thành lập vào cuối thế kỷ XV, đời vua Lê Thánh Tông. Theo gia phả họ Nguyễn Thế, tổ tiên của làng từ Nghệ An vào đây sinh cơ lập nghiệp. Vào thời chúa Nguyễn, Lộc Châu được đổi tên là Lộc An thuộc tổng Phú Lộc, huyện Khang Lộc. Từ năm 1838 đời Minh Mạng, Lộc An thuộc tổng Mỹ Lộc, huyện Phong Đăng (tức Quảng Ninh). Đầu thế kỷ XX trở lại về huyện Lệ Thủy, thuộc tổng Mỹ Lộc, sau Cách mạng tháng Tám thuộc xã An Thủy, huyện Lệ Thủy.

Làng Lộc An không chỉ có các nghề truyền thống như mây tre, đan lát mà còn là một làng mang những nét văn hoá riêng với những điệu hò, câu hát, các lễ hội dân gian như hội đánh bài chòi, đánh đu, bơi chải... rất phù hợp để phát triển du lịch cộng đồng.

- Địa điểm: Xã An Thủy - Huyện Lệ Thủy - Tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã An Thủy.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã An Thủy.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã An Thủy.

- Điện thoại liên lạc:

- + Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844
- + Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Lệ Thủy: 052.863613
- + UBND Xã An Thủy: 052.882594

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

LÀNG LÝ HOÀ

Làng cổ

Điểm tham quan,

ngiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Lý Hoà thuộc xã Hải Trạch, huyện Bố Trạch. Làng gồm có 4 thôn: Nội Hoà, Trung Hoà, Thượng Hoà và Ngoại Hoà với diện tích 1,72 km², dân số 8.323 người.

Từ xưa đến nay, làng Lý Hoà có nhiều tên gọi khác nhau như Thuận Cô, Thuận Cô Bắc, Lý Ninh, Hải Trạch, đã ghi dấu ấn đậm nét qua bao thế hệ người con từng sinh sống trên mảnh đất này.

Theo sử sách cổ, vào năm 1705, một số cư dân ở làng Cương Gián (Nghị Xuân, Hà Tĩnh), do không chịu nổi ách thống trị tàn bạo của chúa Trịnh, đã theo một vị quan của triều đình thời Hậu Lê (ông Hồ Văn Chanh) rời quê hương đi vào hướng Nam, rồi gặp ngay cửa sông, cạnh đó là một bãi đất rộng, địa thế thuận lợi và họ dừng chân sinh sống tại đó.

Ban đầu họ đặt tên là làng Cô, vì buổi đầu cư dân thưa thớt, sống lẻ loi, đơn độc. Về sau, khoảng năm 1715, cư dân đông đúc lên, làm ăn khá giả, thuận lợi nên họ đặt tên là làng Thuận Cô. Sau đó, cư dân hai bên sông ngày càng đông đúc hơn, nên họ đặt hai tên gọi mới là Thuận Cô Bắc và Thuận Cô Nam. Đến năm 1775, đời Cảnh Hưng thứ 36, làng Thuận Cô Bắc được đổi tên thành làng Lý Hoà.

Nằm trên một dải cát như bánh lái của chiếc thuyền mà ngày xưa Lê Quý Đôn gọi là “Khoảnh bình sa” cùng với đèo cao chạy dọc theo biển và thẳng lên phía Bắc, uốn lượn, tô vẽ thêm cho làng như một bức tranh sơn thủy. “Làng Lý Hoà thuộc châu Nam Bố Chính, mạch đất do dư khí từ chân núi Lệ Đệ đổ về thành một khoảnh bình sa nổi cao lên và mở rộng ra. Đuôi “Khoảnh bình sa” thì từ phía tả ngạn trở về bao quanh lấy làng Lý Hoà. Sông Thuận Cô (sông Lý Hoà) từ phía hữu đổ về đây làm ngôi tiền đường cho làng (Nói theo phép địa lý), còn một dãy núi cát thuộc núi Thuận Cô thì làm tiền án cho làng nữa”.

Trước mặt làng là sông Lý Hoà với nhiều loại hải sản rất có giá trị. Biển Lý Hoà có bờ biển dài với ba dãy núi đá mọc ra tận ngoài khơi làm nơi quy tụ của nhiều loại hải sản phong phú. Dân làng biển Lý Hoà có nghề đánh cá sông, cá biển, nghề lưới rỏ, bủa câu, nghề làm nước mắm, làm ruốc... Mặt khác, họ còn có nghề đóng thuyền, nghề vận tải biển. Họ biết buôn bán từ rất sớm. Sách “Phủ Biên tạp lục” viết: “Phong tục dân làng Lý Hoà rất quen thích cái việc buôn bán”.

Làng Lý Hoà hội đủ mọi yếu tố núi non, sông biển, sắc trời thiên nhiên ưu đãi hiếm nơi nào có được. Lý Hoà có đèo lộng gió, có bãi tắm, có khách sạn đón gió biển an dưỡng nghỉ ngơi tuyệt vời, có nơi leo núi, vừa du lịch tham quan cảnh đẹp vừa du lịch sinh thái.

Làng Lý Hoà là một vùng đất không chỉ có truyền thống văn hoá, khoa bảng mà còn có truyền thống đấu tranh cách mạng quật cường.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

Trong kháng chiến chống Pháp, Lý Hoà là một trong ba cứ điểm mà thực dân Pháp đổ bộ xâm chiếm sớm nhất Quảng Bình (27.3.1947) đồng thời là nơi địch rút quân chậm nhất (24.8.1954). Lực lượng du kích và nhân dân địa phương luôn luôn trung thành một lòng với Đảng, với Bác Hồ và với kháng chiến; đẩy mạnh chiến tranh du kích vùng địch hậu; biến vùng địch hậu thành cứ điểm đấu tranh trực diện trong lòng địch, biến nơi có sức người, sức của do địch quản lý thành nơi cung cấp tích cực cho kháng chiến, góp phần nhỏ bé vào sự thắng lợi của cuộc kháng chiến. Trong kháng chiến chống Mỹ, Lý Hoà (Hải Trạch) cũng là một vùng trọng điểm đánh phá ác liệt của máy bay và tàu chiến Mỹ. Nhưng nhờ sự phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng công an vũ trang đồn 124, bộ đội địa phương và dân quân du kích, quân dân Hải Trạch đã liên tục tuần tra, bảo vệ bờ biển trên 2000 lượt, sẵn sàng phục kích, vây bắt các đợt tập kích, thả biệt kích xâm nhập bờ biển. Các trận địa phòng không trực chiến 24/24 giờ, sẵn sàng đánh trả các đợt tập kích trên không của địch.

Lý Hoà giờ đây đã có những phát triển rất mạnh cả về kinh tế, văn hoá và xã hội nhưng vẫn mang dáng vẻ của một làng cổ. Là địa chỉ rất phù hợp cho những chuyên du lịch cộng đồng như tắm biển, leo núi hay tìm hiểu về đình, chùa, văn hoá của một làng quê vùng biển.

- Địa điểm: Xã Hải Trạch - Huyện Bố Trạch - Tỉnh Quảng Bình.

- Đường đến: Bằng 3 loại phương tiện: đường bộ, đường sắt và đường hàng không.

+ Đường sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Hải Trạch.

+ Đường bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Hải Trạch.

+ Đường hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Hải Trạch.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Bố Trạch: 052.862258

+ UBND Xã Hải Trạch: 052.864218

LÀNG PHÙ LƯU

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

Làng Phù Lưu nay thuộc xã Quảng Lưu, huyện Quảng Trạch. Những hiện vật đồ đá được tìm thấy ở Quảng Lưu như rìu đá, cuốc đá, bôn đá... cho thấy đây là một vùng đất cư trú của người nguyên thủy cách đây trên dưới 5.000 năm. Đặc biệt, Quảng Lưu cũng là nơi phát hiện được trống đồng (trống đồng Phù

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

Lưu và trống đồng Trung Thuần), di sản văn hoá vật chất tiêu biểu của văn hoá Đông Sơn trong thời kỳ vua Hùng dựng nước.

Làng Phù Lưu được hình thành vào khoảng cuối thế kỷ XIII do những người dân từ miền Bắc (Phú Thọ) di cư vào khai khẩn lập làng.

Theo một số tài liệu cổ thì Quảng Lưu là kinh đô xưa của người Chăm. Nhiều dấu tích Chăm còn lại cho đến bây giờ như phế thành Lâm Ấp, mộ cổ Hoàn Vương, luỹ cổ Hoàn Vương... đã chứng minh điều đó. Trong thời kỳ Trịnh - Nguyễn phân tranh, Quảng Lưu là căn cứ lớn của quân Trịnh ở phía bắc sông Gianh. Chúa Trịnh cho xây dựng dinh cơ, hệ thống phòng vệ như Trung Chính dinh, dinh Cừ Dinh, cột cờ Vọng Bái...

Trong chống Pháp, Quảng Lưu nói chung và Trung Thuần nói riêng là chiến khu phía Bắc của tỉnh Quảng Bình. Trong chống Mỹ, Quảng Lưu là hậu cứ quan trọng của quân đội ta.

Từ vị thế cực kỳ quan trọng với địa hình núi sông thuận lợi cho việc bố phòng, tấn công, nên nơi đây, vào thời kỳ lịch sử chiến tranh nào, các nhà cầm quân đều lưu tâm lựa chọn để xây dựng căn cứ. Cũng chính từ đó đã tạo nên sự giao thoa, hội tụ các vùng văn hoá. Một số hoạt động văn hoá truyền thống ở Quảng Lưu như hát nhà trò, hát kiêu, hát phường vải, một số lễ hội như lễ hội khai hạ, lễ hội xuống đồng, lễ rước sắc...

Phù Lưu (Quảng Lưu) là một vùng đất cổ, rất thuận lợi cho phát triển du lịch cộng đồng, nhất là du lịch nghiên cứu, tìm hiểu những di tích cổ.

- Địa điểm: Xã Quảng Lưu - Huyện Quảng Trạch – Tỉnh Quảng Bình

- Đường đến: Bằng 3 loại phương tiện: đường bộ, đường sắt và đường hàng không.

+ Đường sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Lưu.

+ Đường bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Lưu.

+ Đường hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Lưu.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin Huyện Quảng Trạch: 052.513448

+ UBND Xã Quảng Lưu: 052.512941

LÀNG QUẢNG XÁ

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

Làng Quảng Xá thuộc xã Tân Ninh, huyện Quảng Ninh. Xưa kia, Quảng Xá có tục danh là Kẻ Đồn. Khoảng cuối thế kỷ XV, các vị tiên khai khẩn họ Dương vào đây được cấp đất lập nghiệp ở phía Bắc phá Hạc Hải thuộc phủ Khang Lộc, trấn Tân Bình. Năm 1653, họ Nguyễn từ Thanh Hoá vào đây lập nghiệp và lấy tên là ấp Đặng Xá. Năm Kỷ Hợi (1719), họ Trần Công cũng vào đây sinh sống, ban đầu ở làng Trần Xá, sau di cư sang Đặng Xá. Năm Nhâm Tuất (1802), vua Gia Long đã phong sắc thần cho làng và cả ba họ Dương, Trần và Nguyễn. Ấp Đặng Xá được đổi thành làng Quảng Xá thuộc huyện Phong Lộc, phủ Quảng Ninh. Sau cách mạng tháng Tám 1945 đến nay, Quảng Xá thuộc xã Tân Ninh, huyện Quảng Ninh.

Quảng Xá là một làng nổi tiếng về truyền thống hiếu học, nhiều người đỗ đạt cao. Không những thế, Quảng Xá còn có nghề truyền thống trồng bông, dệt vải. Nghề này được hình thành từ giữa thế kỷ XVII nhưng đến đầu thế kỷ XVIII mới thịnh hành. Trong kháng chiến chống Pháp, vải Quảng Xá không những đáp ứng được nhu cầu may mặc của nhân dân trong tỉnh mà còn phục vụ tích cực cho kháng chiến.

Ngày nay, Quảng Xá không còn trồng bông dệt vải nữa, nhưng nghề trồng bông, dệt vải ở Quảng Xá đã trở thành nghề truyền thống và đã hoàn thành sứ mệnh lịch sử của nó. Quảng Xá là một làng văn vật, là một trong bảy làng đầu tiên ở Quảng Bình được tỉnh công nhận là làng văn hoá.

Quảng Xá là một làng có thể phát triển du lịch cộng đồng, hay nghiên cứu, tìm hiểu về nghề truyền thống.

- Địa điểm: Xã Tân Ninh - huyện Quảng Ninh - tỉnh Quảng Bình.

- Đường đến: Bằng 3 loại phương tiện: đường bộ, đường sắt và đường hàng không.

+ Đường sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Tân Ninh.

+ Đường bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Tân Ninh.

+ Đường hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Tân Ninh.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin huyện Quảng Ninh: 052.872790

+ UBND Xã Tân Ninh: 052.936234

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

LÀNG THANH KHÊ

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch công đồng

Làng Thanh Khê thuộc xã Thanh Trạch, huyện Bố Trạch nằm sát phía bờ Nam hạ lưu sông Gianh. Biển rộng, sông sâu, các cửa lạch bao vây toàn bộ phía Bắc, Tây Bắc và phía Đông của làng. Làng có đường quốc lộ 1A chạy suốt từ đầu xã đến cuối xã.

Theo nguồn sử sách, làng Thanh Khê được hình thành từ hai bộ phận dân cư. Một bộ phận từ làng La Hà (Quảng Văn), làng Cao Lao (Hạ Trạch) xuống khai khẩn đất đai, dựng nhà, làm ruộng, trồng tía để kiếm sống. Đất đai tươi tốt, mùa màng thu hoạch khá nên họ định cư tại chỗ lâu dài. Một bộ phận khác vốn làm nghề đánh bắt cá, gốc người Xuân Hội (xã Xuân Thủy, Lệ Thủy) ra cư ngụ ở vùng Cồn Két, sau di chuyển dần xuống cửa biển làm nghề chài lưới và định cư luôn ở đó. Hai bộ phận cư dân này sống hoà thuận với nhau và lập nên làng Bò Khê, vào năm 1473 thuộc châu Bố Chính, sau đổi thành Thanh Khê. Tên gọi Thanh Khê ra đời từ sau hoà bình lập lại, có thể là sự kết hợp giữa Thanh Bà và Bò Khê, mang tên Tiểu Ba. Cả hai làng trước đây đều thuộc Tổng Cao Lao, huyện Bố Trạch.

Làng có nghề truyền thống là nghề đóng tàu thuyền. Nghề đóng tàu thuyền ở đây, theo “Địa chí xã Thanh Trạch” thì người khởi xướng nghề không phải là người bản xứ mà ở nơi khác đến. “Các vị tiên khai khẩn Bò Khê gốc ở xã Nghi Thiết, huyện Nghi Lộc, Nghệ An, chuyên nghề đóng tàu thuyền vào sáng lập ra nghề đóng tàu thuyền ở đây”. Trải qua những thăng trầm của lịch sử, nghề đóng tàu thuyền có lúc thịnh, lúc suy. Năm 1959, hợp tác xã đóng thuyền Thanh Tĩnh ra đời. Sau 1975, do cơ chế quản lý và cung cách làm ăn kém hiệu quả nên không phát huy được nghề truyền thống này.

Với đặc điểm địa hình, địa mạo khá đặc biệt, làng Thanh Khê (xã Thanh Trạch) có vị trí chiến lược lớn về quân sự, kinh tế... Cảng Gianh có thời kỳ là cảng lớn cho việc vận tải hàng hoá, quân sự từ đường biển vào cảng Gianh, rồi theo sông Gianh toả lên phía Tây các huyện Bố Trạch, Quảng Trạch, Tuyên Hoá; hoặc theo đường 15A đi sâu vào dãy Trường Sơn, theo quốc lộ 1A vận chuyển hàng hoá vào Nam.

Thanh Khê là một địa điểm du lịch khá lý tưởng, nhất là du lịch tắm biển, chữa bệnh bằng tắm nắng hay thưởng thức những món đặc sản biển rất rất bổ dưỡng.

- **Địa điểm:** Xã Thanh Trạch - huyện Bố Trạch - tỉnh Quảng Bình.

- **Đ- ờng đến:** Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Thanh Trạch.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Thanh Trạch.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Bố Trạch (Thị trấn Hoàn Lão) – Xã Thanh Trạch.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin huyện Bố Trạch: 052.862258

+ UBND Xã Thanh Trạch: 052.655470

LÀNG THỌ ĐƠN

Làng nghề truyền thống

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch công đồng

Làng Thọ Đơn thuộc xã Quảng Thọ, huyện Quảng Trạch. Làng Thọ Đơn được hình thành vào thế kỷ XV. Theo các vị cao niên, làng Thọ Đơn có thể hình thành vào đời Lê Thái Tổ vì sách “Phủ Biên tạp lục” của Lê Quý Đôn có nhắc đến tên của một danh tướng được Lê Thái Tổ chọn vào trấn giữ Tân Bình, Thuận Hoá là Đoàn Như Hải. Song căn cứ vào mục bản đồ trong “Ô Châu cận lục” của Dương Văn An và ý kiến của một số bậc cao niên khác thì làng được hình thành từ lần di dân thứ ba đời Lê Thánh Tông (1460 - 1497). Thọ Đơn là một làng nghề truyền thống với nghề đan lát mây tre. Xưa kia làng có tên là Đại Đan, Tiểu Đan, năm 1553, khi Ô Châu cận lục của Dương Văn An ra đời thì Đại Đan và Tiểu Đan đã có tên trong mục bản đồ thuộc Châu Bố Chính. Tổ tiên của nghề đan lát là người xứ Thanh - Nghệ vào khai khẩn vùng đất này. Từ đó, người dân Thọ Đơn từ đời này sang đời khác nối tiếp nhau học nghề theo kiểu “cha truyền con nối” và ngày càng phát triển. Bên cạnh các sản phẩm truyền thống như : rổ, rá, nong, nia, dầm, sàng, thúng, mủng..., người dân Thọ Đơn còn sản xuất nhiều mặt hàng mỹ nghệ xuất khẩu.

Nghề đan lát ở Thọ Đơn vẫn còn tồn tại và phát triển cho đến ngày nay. Với xu hướng khôi phục và phát triển nghề truyền thống vừa phát triển kinh tế vừa phục vụ du lịch thì Thọ Đơn là một địa chỉ để phát triển du lịch làng nghề, phục vụ du lịch cộng đồng.

- Địa điểm: Xã Quảng Thọ - huyện Quảng Trạch - tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Thọ.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Thọ.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Thọ.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin huyện Quảng Trạch: 052.513448

+ UBND xã Quảng Thọ: 052.512345

LÀNG THỔ NGOẠ

Làng nghề truyền thống

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch công đồng

Thổ Ngọa thuộc xã Quảng Thuận, huyện Quảng Trạch. Làng Thổ Ngọa được thành lập vào nửa cuối thế kỷ XV. Một số gia phả họ tộc ở Thổ Ngọa chép rằng, năm 1470, ông Nguyễn Khổng (người xã Thổ Vượng) theo vua Lê Thánh Tông đi đánh Chiêm Thành thắng trận, được vua Lê phong cấp một vùng đất thuộc châu Bố Chính, ông cùng vợ (người xã Ngọa Kiều) cùng ở huyện Can Lộc, Hà Tĩnh đến đây lập nghiệp và đặt tên cho vùng đất là Thổ Ngọa (lấy chữ đầu của quê ông và quê vợ ông ghép lại để tưởng nhớ về quê cha đất tổ. Thời Trịnh Nguyễn phân tranh, Thổ Ngọa thuộc châu Bắc Bố Chính. Vào thế kỷ XIX, Thổ Ngọa thuộc Tổng Thuận Bài, huyện Bình Chính, phủ Quảng Trạch. Mãi sau 1954, Thổ Ngọa thuộc xã Quảng Thuận, huyện Quảng Trạch.

Làng Thổ Ngọa có nghề thủ công truyền thống nổi tiếng từ xa xưa là nghề làm nón lá. Nón lá Thổ Ngọa đã chiếm lĩnh thị trường Hà Nội và các tỉnh Bắc hà nói chung, không chỉ nổi tiếng trong nước mà cả ở nước ngoài. Nón lá Thổ Ngọa không chỉ có dáng vẻ mảnh mai, thanh cảnh mà còn có màu sắc trắng ngà với những mũi chỉ khâu tinh tế. Thổ Ngọa là một làng nghề truyền thống ở Quảng Bình. Thổ Ngọa cũng là một địa chỉ để nghiên cứu và phát triển du lịch cộng đồng và, nhất là bảo tồn và phát triển nghề làm nón phục vụ khách du lịch.

- Địa điểm: Xã Quảng Thuận - huyện Quảng Trạch - tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Thuận.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Thuận.

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Trạch (Thị trấn Ba Đồn) – Xã Quảng Thuận.

- Điện thoại liên lạc:

- + Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844
- + Phòng Văn hoá Thông tin huyện Quảng Trạch: 052.513448
- + UBND Xã Quảng Thuận: 052.512258

LÀNG VĂN LA

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch công đồng

Làng Văn La thuộc xã Lương Ninh huyện Quảng Ninh. Làng nằm dọc theo quốc lộ 1A.

Văn La là một làng cổ được thành lập vào thế kỷ XV, đời vua Lê Thánh Tông, thuộc huyện Khang Lộc, phủ Tân Bình, các họ tộc chủ yếu từ Thanh Hoá di cư vào. Đến thời chúa Nguyễn Phúc Tần (1648 - 1687), Văn La được gọi là Cẩm La thuộc tổng An Đại. Đến triều Nguyễn (thế kỷ XIX), Cẩm La lại đổi thành Văn La thuộc tổng Long Đại, huyện Phong Lộc. Đầu thế kỷ XX, Văn La thuộc tổng Long Đại, phủ Quảng Ninh. Văn La còn có tên thường gọi là Quán Hàu. Sau hoà bình Văn La thuộc xã Lương Ninh, huyện Quảng Ninh.

Văn La là một làng văn vật có truyền thống hiếu học, khoa bảng lâu đời, sản sinh nhiều sĩ phu yêu nước, là một trong “Bát Danh hương” của tỉnh Quảng Bình.

Văn La là một địa chỉ để du khách có thể tìm hiểu về một làng quê có truyền thống văn vật.

- Địa điểm: Xã Lương Ninh - huyện Quảng Ninh - tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bảng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Xã Lương Ninh.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Xã Lương Ninh.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Xã Lương Ninh.

- Điện thoại liên lạc:

- + Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844
- + Phòng Văn hoá Thông tin huyện Quảng Ninh: 052.872790
- + UBND Xã L- ơng Ninh: 052.872181

LÀNG VÕ XÁ

SỔ TAY DU LỊCH QUẢNG BÌNH

Làng cổ

Điểm tham quan,

nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch công đồng

Võ Xá ngày nay thuộc xã Võ Ninh, huyện Quảng Ninh. Làng Võ Xá là một dải đất hẹp sát đồi cát ven biển dài khoảng 10 km. Phía Đông là đồi cát vùng sát bờ biển Đông, phía Tây Bắc giáp sông Nhật Lệ.

Làng Võ Xá được hình thành từ nửa sau thế kỷ XV. Theo tài liệu “Lịch sử xã Võ Ninh”, vào đời vua Lê Thánh Tông (1460 - 1497), trong đoàn quân của nhà vua đi đánh Chiêm Thành, có một vị tướng tên là Võ Thăng cùng một số họ khác, sau khi hết hạn binh đã không về ở Kinh Bắc mà ở lại đây gây dựng cơ nghiệp, khai hoang lập làng Võ Xá (Xá là nơi cư trú của họ Võ).

Trong cuộc chiến tranh Trịnh - Nguyễn, Võ Xá là một trong những căn cứ quan trọng của nhà Nguyễn. Đầu thế kỷ XIX, Võ Xá thuộc tổng Võ Xá, huyện Phong Lộc. Đầu thế kỷ XX, Võ Xá vẫn thuộc tổng Võ Xá nhưng về phủ Quảng Ninh. Sau hoà bình thuộc xã Võ Ninh, huyện Quảng Ninh.

Võ Xá còn là một làng có nhiều người tài cao, học rộng, đỗ đạt làm quan trong triều. Võ Xá cũng là một làng văn vật thuộc một trong “bát danh hương” của tỉnh Quảng Bình. Nơi đây có Miếu Một, tương truyền được dựng từ thời Lý (thế kỷ XI), có đền Bà Trung, có từ thời chiến tranh Trịnh - Nguyễn, có đình Làng để thờ 5 vị thần, có đền Nghè để thờ vị quan nhà Lê - Mai Văn Bản đã dám can gián vua trong việc đào con kênh Kiến Giang nối sông Sa Lung...

Võ Xá là một địa danh chứa đựng trong nó nhiều di tích văn hoá, lịch sử, rất phù hợp với những chuyên nghiên cứu về văn hoá hay phát triển du lịch cộng đồng.

- Địa điểm: Xã Võ Ninh - huyện Quảng Ninh - tỉnh Quảng Bình

- Đường đến: Bằng 3 loại ph-ong tiện: đ-ờng bộ, đ-ờng sắt và đ-ờng hàng không.

+ Đ-ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Võ Ninh.

+ Đ-ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Võ Ninh.

+ Đ-ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Quảng Ninh (Thị trấn Quán Hàu) – Xã Võ Ninh.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin huyện Quảng Ninh: 052.872790

+ UBND Xã Võ Ninh: 052.872104

LÀNG XUÂN BỒ Làng cổ và làng nghề

*Điểm tham quan,
nghiên cứu văn hoá làng xã và du lịch cộng đồng*

Xuân Bồ thuộc xã Xuân Thủy, huyện Lệ Thủy. Xuân Bồ là một làng cổ với danh xưng ban đầu là Cồn Bồ, sau đổi sang Quần Bồ và cuối cùng là Xuân Bồ. Thời chúa Nguyễn, còn mang tên là Cồn Bồ, thuộc tổng An Lại, huyện Khang Lộc. Năm 1838, làng đổi tên là Xuân Bồ, thuộc tổng Xuân Lai, huyện Lệ Thủy. Sau hoà bình thuộc xã Xuân Thủy, huyện Lệ Thủy.

Xuân Bồ là một vùng đất giàu truyền thống đấu tranh cách mạng và truyền thống văn hoá. Nơi đây, đã ghi lại di tích lịch sử cách đây hơn 50 năm (20.5.1950) về trước, trận quyết chiến giữa ta và thực dân Pháp đã diễn ra ác liệt và nổi bật tên tuổi của người anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân - liệt sĩ Lâm Úy. Trong trận này, Trung đoàn 18 anh hùng và nhân dân địa phương đã tiêu diệt và làm bị thương trên 500 tên địch, thu nhiều vũ khí quân trang.

Xuân Bồ còn là một làng có nghề truyền thống lâu đời với nghề đan lát mây tre.

Xuân Bồ là một địa chỉ có thể phát triển du lịch cộng đồng như tìm hiểu văn hoá làng cổ, tìm hiểu những di tích lịch sử và cách mạng.

- Địa điểm: Xã Xuân Thủy - huyện Lệ Thủy - tỉnh Quảng Bình.

- Đ- ờng đến: Bằng 3 loại ph- ơng tiện: đ- ờng bộ, đ- ờng sắt và đ- ờng hàng không.

+ Đ- ờng sắt: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Ga Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Xuân Thủy.

+ Đ- ờng bộ: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Xuân Thủy.

+ Đ- ờng hàng không: Từ Hà Nội (Thành phố Hồ Chí Minh) - Thành phố Đồng Hới. Từ Thành phố Đồng Hới – Trung tâm huyện Lệ Thủy (Thị trấn Kiến Giang) – Xã Xuân Thủy.

- Điện thoại liên lạc:

+ Công ty Cổ phần Du lịch Quảng Bình: 052.828844

+ Phòng Văn hoá Thông tin huyện Lệ Thủy: 052.863613

+ UBND Xã Xuân Thủy: 052.882761